

[Udenrigsministeren]

fremgået af, hvad jeg har sagt, at det forudsætter en lang række drøftelser, det forudsætter en lang række kontakter, og det forudsætter også, at der sker en ændring i holdningen mange steder. Derfor er regeringens holdning fortsat at støtte bestræbelserne for at bringe alle parter sammen, sådan som det også gentagne gange, senest i dette forår, er kommet til udtryk fra britisk og amerikansk side. Det er jo også det, der er hovedindholdet af det, der hedder den britisk-amerikanske plan. Vi skal hverken fordømme eller anerkende det foreliggende resultat af den interne aftale eller for nærværende tage stilling til spørgsmålet om sanktionernes opretholdelse, men vi skal afvente den kommende tids udvikling.

Jeg vil godt tilføje, at den holdning, jeg her har givet udtryk for, er en holdning, som meget nøje svarer til den holdning, alle andre nordiske lande og alle andre vesteuropæiske lande har givet udtryk for i den seneste tid. Det er også en holdning, som er i fuld overensstemmelse med de resolutioner, der er vedtaget af FNs sikkerhedsråd, og som Danmark gentagne gange har støttet.

Melchior (CD):

Jeg siger tak til udenrigsministeren for redegørelsen. Det mest »håbefulde«, jeg kunne finde, kom vel til sidst, hvor udenrigsministeren sagde, at man må afvente den nærmere udvikling. Det havde glædet mig mere, hvis der havde stået »den allernærmeste«, men det skal vi nu ikke slås om.

Det, der i øvrigt kunne glæde mit sind, var, at redegørelsen og de udtalelser, udenrigsministeren her har fremsat, jo er afgørende bedre, set med forespørgerpartiernes øjne, end den udtalelse, som udenrigsministeren umiddelbart efter valgets afholdelse følte sig foranlediget til at fremsætte eller – måske negativt sagt – ikke syntes han kunne undlade at fremsætte, og hvor udenrigsministeren nærmest gav udtryk for, at alt er, som det plejer at være. Det er det jo ikke.

Derfor blev jeg noget forbavset, da udenrigsministeren temmelig tidligt i sin redegørelse sagde, at selv om situationen i mange henseender reelt er uændret, så har der været afholdt et valg med det og det resultat. Grundlaget for forespørgslen er, at netop ved dette valg afholdelse er der i virkeligheden ikke noget, der er uændret, for hele grundlaget er totalt ændret. Så kan man selvfølgelig,

det er da kun rimeligt, diskutere procenterne, men det er altså ikke anderledes, end at ud over de 72 pct. – 72 sæder ud af 100 – i det nye parlament er der yderligere 8 af de hvides repræsentanter, som er valgt af en forsamling, i hvilken sorte har flertal, så vi nærmer os stærkt de 80 pct.s flertal, eller i hvert fald har de sorte haft hel indflydelse på de 72 og hovedindflydelse på yderligere 8. Dermed tror jeg nok, at al procentregning i en overgangsperiode, som der er tale om, egentlig hører til småtingene. Derfor undrer formuleringen mig stærkt, at situationen i mange henseender er uændret. Jeg ville have foretrukket, der var blevet sagt, at situationen er totalt ændret, men der er dog visse ting, som ikke sådan ændrer sig fra dag til dag, hvilket jo er helt oplagt.

Videre siger ministeren, og det synes jeg næsten er vittigt, at valget alene blev overvåget af private grupper og ikke af internationalt anerkendte observatører. For det første var der op imod 400 af disse internationale observatører. For det andet ønskede den rhodesiske regering og partierne en sådan overvågning, men det blev nægtet, fordi man på forhånd dømt og fordømte disse valg.

Kort efter giver ministeren sig til at opregne en række mangler ved dette valg. Det finder jeg er en karaktergivning, som vi ikke anvender over for andre lande og andre regimer, og som derfor må forekomme højst urelevant specielt over for republikken Rhodesia, som den jo har erklæret sig som i 1970. Især når man tænker på, hvad der er gået forud, og på de relativt enorme positive forandringer, der er sket, så synes jeg ikke, at vi har ret til i dette ene specielle tilfælde at anvende en moralsk pegefinger, som vi ikke anvender over for nogen andre.

Vor udenrigsminister, som vi senest i den storpolitiske debat i denne samling fra mit partis side har tilsagt tillid og støtte, har selv så sent som i september 1978 ladet akkreditere en ny ambassadør hos hr. Amin. Da havde vi sådan at, jeg vil næsten sige kissejav. Vi havde i hvert fald ikke tid til at vente tre måneder eller et halvt år for at give et tegn til Entebbe eller til verden og også til Danmark om, at her er et styre, som vi på ingen måde kan sympatisere med, hverken måden, det er tilkommet på, eller måden, det praktiseres på. Men nu skal vi altså lige pludselig over for republikken Rhodesia, Zimbabwe, løfte